

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

III. ÚS 169/2016-41

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 7. júla 2016 v senáte zloženom z predsedníčky Jany Baricovej a zo sudcov Sergeja Kohuta a Rudolfa Tkáčika o sťažnosti [REDAKČNÝ KOTVA], zastúpeného advokátom JUDr. Jánom Mikuľakom, advokátska kancelária, Františkánska 5, Košice, vo veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote zaručeného v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Rožňava v konaní vedenom pod sp. zn. 6 C 434/2002 a postupom Krajského súdu v Košiciach v konaní vedenom pod sp. zn. 3 Co 107/2014 takto

r o z h o d o l :

1. Základné právo [REDAKČNÝ KOTVA] na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote zaručené v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Rožňava v konaní vedenom pod sp. zn. 6 C 434/2002 a postupom Krajského súdu v Košiciach v konaní vedenom pod sp. zn. 3 Co 107/2014 porušené bolo.

2. Okresnému súdu Rožňava p r i k a z u j e , aby v konaní týkajúceho sa výroku 2. rozsudku sp. zn. 6 C 434/2002 zo 4. decembra 2013 konal bez zbytočných priet'ahov.

3. ■■■■■ p r i z n á v a finančné zadosťučinenie v sume 4 000 € (slovom štyritisíc eur), ktoré je mu Okresný súd Rožňava p o v i n n ý vyplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia, a finančné zadosťučinenie v sume 500 € (slovom päťsto eur), ktoré je mu Krajský súd v Košiciach p o v i n n ý vyplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

4. Okresný súd Rožňava je p o v i n n ý uhradiť ■■■■■ trovy právneho zastúpenia v sume 148,22 € (slovom stoštyridsaťosem eur a dvadsaťdva centov) a Krajský súd v Košiciach je p o v i n n ý uhradiť ■■■■■ trovy právneho zastúpenia v sume 148,22 € (slovom stoštyridsaťosem eur a dvadsaťdva centov), a to všetko na účet advokáta JUDr. Jána Mikul'aka, advokátska kancelária, Františkánska 5, Košice, do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) uznesením č. k. III. ÚS 169/2016-19 z 30. marca 2016 prijal na ďalšie konanie sťažnosť ■■■■■ ■■■■■ (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Rožňava (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 6 C 434/2002 a postupom Krajského súdu v Košiciach (ďalej len „krajský súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 3 Co 107/2014.

Sťažovateľ v sťažnosti uviedol, že 7. februára 2002 doručil Okresnému súdu Michalovce žalobu o náhradu škody proti žalovanému [REDAKOVANÉ]. Uznesením krajského súdu sp. zn. 14 Nc 52/02 z 28. marca 2002 boli sudcovia Okresného súdu Michalovce vylúčení z rozhodovania vo veci a vec bola prikázaná na rozhodnutie Okresnému súdu Rožňava.

Konanie bolo viackrát odročené na neurčito pre účely vykonania procesných úkonov, ako aj zabezpečenia dôkazov. Pojednávanie nariadené na 3. november 2004 bolo odročené na neurčito s tým, že súd vyzve na vyjadrenie poisťovňu [REDAKOVANÉ] či súhlasí so svojím vstupom ako vedľajšieho účastníka. Ďalšie pojednávanie nariadené na 29. jún 2005 bolo odročené na neurčito pre účely výsluchu svedkyne. K jej výsluchu došlo prostredníctvom dožiadaného súdu 25. októbra 2005. Ďalšie pojednávanie vo veci však bolo vykonané až 12. januára 2011. Okresný súd vo veci rozhodol rozsudkom 4. decembra 2013.

Proti rozsudku Okresného súdu Rožňava podal sťažovateľ prostredníctvom svojho právneho zástupcu odvolanie. Súčasne s odvolaním proti rozsudku bola vznesená námietka zaujatosti sudcov krajského súdu a zároveň sťažovateľ podal návrh na prikázanie veci inému súdu. Námietku zaujatosti a návrh na prikázanie veci inému súdu sťažovateľ podal z dôvodu, že žalovaný je sudcom krajského súdu. O vznesenej námietke rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesením 6. mája 2014 tak, že sudcovia krajského súdu nie sú vylúčení z prejednávania a rozhodovania vo veci vedenej na tomto súde pod sp. zn. 3 Co 107/2014.

Podľa sťažovateľa „Z uvedeného je zjavné, že v konaní dochádza k prietahom a o veci sa rozhoduje viac ako 13 rokov. Sťažovateľ je toho názoru, že Okresný súd Rožňava, ako aj Krajský súd v Košiciach vo veci nepostupoval v primeranej lehote, resp. bez zbytočných prietahov a efektívne.

Napriek tomu, že v zmysle ustanovenia § 6 OSP v konaní súd postupuje v súčinnosti so všetkými účastníkmi konania tak, aby ochrana práv bola rýchla a účinná, za daného procesného stavu konajúce súdy vo veci žaloby sťažovateľa takto nepostupujú...

Vzhľadom k vyššie opísanému postupu okresného súdu a tiež aj krajského súdu v konaní a tým spojeného stavu právnej neistoty, sťažovateľ žiada aj o priznanie primeraného finančného zadosťučinenia a to 19 500 €. Suma 19 500 bola určené ako násobok primeraného zadosťučinenia vo výške 1 500 € za každý rok trvania súdneho konania.

Sťažovateľ priznanie primeraného finančného zadosťučinenia odôvodňuje predovšetkým tým, že za celé obdobie počnúc od podania žaloby až doposiaľ je vystavený stavu právnej neistoty a tým spôsobenej psychickej záťaži. Pocit psychickej frustrácie a bezmocnosti je znásobený tou skutočnosťou, že pôvodné konanie, v ktorom žalovaný zastupoval sťažovateľa má počiatok v roku 1994 a v dôsledku poskytnutia nesprávneho právneho poradenstva zo strany žalovaného bol sťažovateľ v tomto konaní neúspešný a doposiaľ nedošlo k jeho ukončeniu. Sťažovateľ žiada uvedenú výšku finančného zadosťučinenia aj z dôvodu, že dlhotrvajúce súdne konanie zásadným spôsobom zasahuje do jeho súkromného života, a to najmä dlhotrvajúcim stresom, napätím a neistotou, čo sa odzrkadľuje aj na jeho medziľudských vzťahoch. Sťažovateľ uznáva, že sa nejedná o jednoduchú vec, ale pochybenie žalovaného je zrejmé, preto nie je dôvod na takéto dlhé konanie.“.

Na základe uvedených skutočností sťažovateľ žiada, aby ústavný súd po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie takto rozhodol:

„1. Základné právo [REDAKOVANÉ]... na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov zaručené v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky ako aj právo na prejednanie veci v primeranej lehote zaručené v čl. 6 ods. 1 Dohovoru ochrane ľudských práv a základných slobôd, postupom Okresného súdu Rožňava v konaní vedenom pod sp. zn. 6C/434/2002 ako aj postupom Krajského súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 3 Co/107/2014, porušené bolo.

2. Prikazuje sa, aby Krajský súd v Košiciach v konaní vedenom pod sp. zn. 3 Co/107/2014 konal bez zbytočných prietáhov.

3. [REDAKOVANÉ]... priznáva primerané finančné zadosťučinenie v sume 19 500 €, ktoré sú Okresný súd Rožňava a Krajský súd v Košiciach, povinní mu vyplatiť spoločne a nerozdielne do dvoch mesiacov odo dňa právoplatnosti tohto nálezu.

4. [REDACTED]... priznáva náhradu trov tohto konania, ktorú sú Okresný súd Rožňava a Krajský súd v Košiciach, povinní spoločne a nerozdielne uhradiť na účet ich právneho zástupcu do dvoch mesiacov odo dňa právoplatnosti tohto nálezu.“

Ústavný súd 2. mája 2016 vyzval okresný súd a krajský súd na vyjadrenie sa k vecnej stránke prijatej sťažnosti a oznámenie, či súhlasí s upustením od ústneho pojednávania o prijatej sťažnosti.

Vyjadrenie okresného súdu bolo ústavnému súdu doručené 23. mája 2016. Predseda okresného súdu vo vyjadrení najmä uviedol:

„... V súvislosti s podanou ústavnou sťažnosťou na prietahy v konaní Okresného súdu Rožňava, kde žalobca - sťažovateľ uvádza že súd nekonal od 25. 10. 2005, kedy bolo posledné pojednávanie, do ďalšieho pojednávania dňa 12.01.2011, je potrebné náležite a objektívne uviesť, že uvedené tvrdenie sťažovateľa nie je možné akceptovať.

K stavu veci ak priebehu uvedeného konania je nutné uviesť, že predmetom konania je náhrada škody vo výške 2 362 500,00 Sk spolu s úrokom z omeškania, ktorú mal spôsobiť bývalý advokát žalobcu [REDACTED] žalobcovi tým, že konanie Krajského súdu v Bratislave č. 44Cb/685/1994 bolo zastavené pre nezaplatenie súdneho poplatku, ktorý poplatok mal uhradiť žalobcom zvolený advokát.

Predmetná právna vec napadla pôvodne na Okresný súd Michalovce dňa 07.02.2002, kde bola vedená pod sp. zn. č. 20C/166/2002. Sudcovia Okresného súdu Michalovce vyslovili svoju zaujatosť vo veci, pretože osobne poznali žalovaného, ktorý pôsobil ako advokát so sídlom v Michalovciach. Krajský súd v Košiciach uznesením č. 14Nc 52/02-11 zo dňa 28.03.2002 vylúčil sudcov OS Michalovce z prejednávania a rozhodovania vo veci a vec pridelil tunajšiemu súdu.

Vec bola postúpená na tunajší súd a pridelená sudcovi [REDACTED] dňa 04.06.2002.“

V ďalšom okresný súd chronologicky popísal priebeh konania na okresnom súde.

Vyjadrenie krajského súdu bolo ústavnému súdu doručené 25. mája 2016. Vo vyjadrení najmä uviedol:

„... Okresný súd Rožňava rozhodol vo veci rozsudkom dňa 4.12.2013, ktorým žalobu zamietol. V dôsledku odvolania podaného žalobcom bol spis spolu s námietkou zaujatosti a návrhom na prikázanie veci inému súdu predložený na rozhodnutie Krajskému súdu v Košiciach (ďalej len krajský súd alebo súd) dňa 24.2.2014.

Vzhľadom na vznesenú námietku zaujatosti sudcov krajského súdu sudca - spravodajca zabezpečil vyjadrenia sudcov krajského súdu k tejto námietke, výzvou zo dňa 25.4.2014 vyzval žalobcu na zaplatenie súdneho poplatku za vznesenú námietku a dňa 2.5.2014 predložil spis najvyššiemu súdu na rozhodnutie o námietke zaujatosti.

Spis bol vrátený krajskému súdu dňa 2.6.2014 s uznesením najvyššieho súdu o tom, že sudcovia senátu 3 Co a zastupujúci sudcovia nie sú vylúčení z prejednávania a rozhodovania vo veci. Dňa 3.6.2014 sudca - spravodajca dal pokyn na doručenie uznesenia najvyššieho súdu účastníkom konania.

Následne bolo dňa 30.10.2015 nariadené verejné vyhlásenie rozsudku na deň 18.11.2015 a v tento deň došlo aj k vyhláseniu rozsudku.

Konanie na krajskom súde trvalo od 2.6.2014 do 18.11.2015 a dĺžka konania bola ovplyvnená dlhodobými zdravotnými problémami a opakovanou práceneschopnosťou sudcu - spravodajcu v uvedenom období celkovo v rozsahu 85 dní. Sudca pritom vybavoval veci v poradí, v akom napadli na súd so zohľadnením dĺžky konania na súde prvého stupňa.

Z vyššie uvedených dôvodov nestotožňujeme sa s dôvodmi sťažnosti, ani s tvrdením sťažovateľa o realizovaní neefektívnych a nehospodárnych úkonov.

Nesúhlasíme z vyššie uvedených dôvodov ani s priznaním finančného zadosťučinenia. Odvolacie konanie v súčasnosti je skončené (18.11.2015 bol vyhlásený rozsudok) a nejde o prípad, kedy by aj prípadné porušenie práva, ak by bolo tak rozhodnuté ústavným súdom, nebolo možné napraviť inak.“

Krajský súd vo svojom vyjadrení vyjadril súhlas s upustením od ústneho pojednávania vo veci.

Právny zástupca sťažovateľa v oznámení doručenom ústavnému súdu 6. júna 2016 uviedol, že netrvá na ústnom pojednávaní v uvedenej veci a súhlasí s upustením od ústneho pojednávania vo veci.

Ústavný súd so súhlasom účastníkov konania podľa § 30 ods. 2 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) upustil v danej veci od ústneho pojednávania.

II.

Z obsahu sťažnosti a predloženého súdneho spisu okresného súdu sp. zn. 6 C 434/2002 a krajského súdu sp. zn. 3 Co 107/2014 ústavný súd zistil takýto priebeh napadnutého konania:

- 7. februára 2002 podal sťažovateľ na Okresnom súde Michalovce žalobu o náhradu škody vo výške 2 362 500 Sk proti žalovanému [REDAKOVANÉ]. Vec bola zaevidovaná pod sp. zn. 20 C 166/2002,

- 8. februára 2002 sa zákonný sudca vyjadril, že sa cíti byť zaujatý,

- 12. februára 2002 sa všetci sudcovia Okresného súdu Michalovce vyjadrili, že sa vo veci cítia byť zaujatí z dôvodu pomeru k žalovanému,

- 12. marca 2002 podal Okresný súd Michalovce spis na Krajský súd v Košiciach spolu s vyjadreniami sudcov na rozhodnutie o zaujatosti sudcov,

- 28. marca 2002 rozhodol krajský súd o tom, že sudcovia Okresného súdu Michalovce sú z prejednávania a rozhodovania veci vylúčení a vec sa prikazuje na rozhodnutie okresnému súdu,

- 4. júna 2002 Okresný súd Michalovce postúpil predmetný spis okresnému súdu,

- 10. júna 2002 vyzval okresný súd sťažovateľa na zaplatenie súdneho poplatku za žalobu vo výške 118 125 Sk,

- 25. júna 2002 podal sťažovateľ žiadosť o oslobodenie od súdnych poplatkov,

- 26. júna 2002 požiadal okresný súd Daňový úrad Michalovce o zaslanie opisov daňových priznaní sťažovateľa,

- 26. júna 2002 požiadal okresný súd Slovenskú sporiteľňu o správu o tom, že sťažovateľ má v danej banke nesplatený úver vo výške 4 534 000 Sk,
- 26. júna 2002 okresný súd požiadal Okresný úrad, odbor živnostenského podnikania o zaslanie výpisu týkajúceho sa sťažovateľa,
- 15. júla 2002 zaslal okresný úrad výpis zo živnostenského registra sťažovateľa,
- 16. júla 2002 zaslala Slovenská sporiteľňa okresnému súdu informáciu o poskytnutom úvere sťažovateľovi,
- 2. augusta 2002 doručil daňový úrad okresnému súdu opis daňových priznaní sťažovateľa,
- 12. novembra 2002 rozhodol okresný súd uznesením o tom, že sťažovateľovi nepriznáva oslobodenie od súdnych poplatkov,
- 25. novembra 2002 podal sťažovateľ proti uzneseniu okresného súdu odvolanie,
- 10. decembra 2002 okresný súd spis s opravným prostriedkom predložil krajskému súdu,
- 31. januára 2003 krajský súd uznesením sp. zn. 14 Co 541/02 rozhodol, že mení uznesenie súdu prvého stupňa tak, že žalobcovi priznáva oslobodenie od súdnych poplatkov,
- 26. mája 2003 žalovaný doručil okresnému súdu ospravedlnenie z neúčasti na pojednávaní nariadenom na 28. máj 2003,
- 26. mája 2003 okresný súd odročil pojednávanie na 4. jún 2003,
- 2. júna 2003 manželka sťažovateľa ospravedlnila neúčasť na pojednávaní nariadenom na 4. jún 2003,
- 3. júna 2003 manželka žalobcu doručila ospravedlnenie svojho manžela z neprítomnosti na pojednávaní nariadenom na 4. jún 2003,
- 4. júna 2003 sa konalo na okresnom súde pojednávanie. Nedostavili sa účastníci ani ich právni zástupcovia. Pojednávanie bolo odročené na 2. júl 2003,
- 30. júna 2003 manželka sťažovateľa ospravedlnila jeho neprítomnosť na pojednávaní nariadenom na 2. júl 2003,
- 1. júla 2003 okresný súd rozhodol, že pojednávanie z 2. júla 2003 sa odročuje na neurčito na žiadosť sťažovateľa,

- 20. augusta 2003 sa konalo na okresnom súde pojednávanie. Sťažovateľ bol prítomný, žalovaný bol prítomný, sťažovateľ namietať zaujatosť všetkých sudcov okresného súdu. Pojednávanie bolo odročené pre účely predloženia veci krajskému súdu na rozhodnutie o návrhu na vylúčenie sudcov,

- 4. novembra 2003 sa zákonný sudca vyjadril k námietke zaujatosti sťažovateľa ako aj k nevhodnému správaniu manželky sťažovateľa, z dôvodu ktorej oznámil svoju zaujatosť,

- 7. novembra 2003 sa sudcovia okresného súdu vyjadrili k námietke zaujatosti podanej sťažovateľom,

- 20. novembra 2003 okresný súd spis predložil krajskému súdu na rozhodnutie o námietke zaujatosti podanej sťažovateľom,

- 28. novembra 2003 krajský súd uznesením č. k 15 NcC 46/03-98 rozhodol, že okrem zákonného sudcu JUDr. Harvana nie sú sudcovia okresného súdu vylúčení z prejednávania a rozhodovania vo veci,

- 4. februára 2004 krajský súd postúpil písomné podanie označené ako odvolanie proti uzneseniu krajského súdu č. k. 15 NcC 46/03-98 na okresný súd,

- 5. februára 2004 bol spis pridelený [REDAKOVANÉ],

- 5. marca 2004 zákonná sudkyňa upozornila sťažovateľa, že na opakované vznesenie námietky zaujatosti z tých istých dôvodov sa neprihliada a pre vznesenie novej námietky zaujatosti je potrebné, aby účastník uviedol nové dôvody, pričom mu poskytla 15-dňovú lehotu na predloženie nových dôkazov,

- 1. apríla 2004 predložil sťažovateľ okresnému súdu dôkazy a opakovane žiadal o pridelenie veci inému súdu,

- 13. mája 2004 okresný súd urgoval sťažovateľa, aby uviedol dôvod na opakované vznesenie námietky zaujatosti a na predloženie dôkazov v zmysle žaloby,

- 31. mája 2004 sťažovateľ doložil dôkazy pre opakované vznesenie námietky zaujatosti,

- 24. júna 2004 podal sťažovateľ návrh na prikázanie veci inému súdu (Okresný súd Košice-okolie) z dôvodu vhodnosti a zároveň oznámil, že netrvá na opakovaných námietkach zaujatosti,

- 13. júla 2004 okresný súd zaslal návrh sťažovateľa na prikázanie veci inému súdu žalovanému na vyjadrenie,

- 29. júla 2004 podal žalovaný vyjadrenie k návrhu sťažovateľa na prikázanie veci inému súdu,
- 17. augusta 2004 okresný súd zaslal spis krajskému súdu na rozhodnutie o návrhu sťažovateľa na prikázanie veci,
- 31. augusta 2004 rozhodol krajský súd uznesením o tom, že návrh sťažovateľa na prikázanie veci inému súdu z dôvodu vhodnosti zamieta,
- 19. augusta 2004 bolo na súd podané dožiadanie na informáciu o stave konania zo strany Kancelárie prezidenta Slovenskej republiky,
- 7. septembra 2004 zaslal okresný súd Kancelárii prezidenta Slovenskej republiky odpoveď na jej dožiadanie,
- 28. septembra 2004 sa žalovaný ospravedlnil z neprítomnosti na pojednávaní nariadenom na 18. október 2004 a žiadal, aby súd konal v jeho neprítomnosti,
- 4. októbra 2004 okresný súd zrušil termín pojednávania nariadený na 18. október 2004 a nariadil nový termín pojednávania na 3. november 2004,
- 3. novembra 2004 sa na okresnom súde konalo pojednávanie. Sťažovateľ bol zastúpený manželkou, žalovaný bol prítomný. Bolo odročené na neurčito,
- 16. decembra 2004 vyzval okresný súd [REDAKOVANÉ] na poskytnutie súhlasu s tým, že bude vystupovať ako vedľajší účastník na strane žalovaného,
- 16. decembra 2004 okresný súd žiadal Okresný súd Galanta o zapožičanie spisu sp. zn. 9 Cb 174/98,
- 23. decembra 2004 doručila [REDAKOVANÉ] okresnému súdu svoj súhlas so vstupom do konania v pozícii vedľajšieho účastníka,
- 23. decembra 2004 Okresný súd Galanta oznámil okresnému súdu, že spis sp. zn. 9 Cb 174/98 sa nachádza na Krajskom súde v Trnave,
- 21. januára 2005 okresný súd uznesením rozhodol, že pripúšťa vstup [REDAKOVANÉ] do konania ako vedľajšieho účastníka,
- 11. februára 2005 žalovaný oznámil súdu, že nemá ďalšie návrhy na doplnenie dokazovania.
- 18. mája 2005 sťažovateľ žiadal okresný súd o urýchlené konanie a nariadenie pojednávania vo veci samej, v opačnom prípade bude nútený podať sťažnosť na prierahy,

- 19. mája 2005 okresný súd opakovane požiadal Okresný súd Galanta o zapožičanie spisu sp. zn. 9 Cb 174/98 pre účely konania,

- 27. mája 2005 požiadal žalovaný o odročenie pojednávania nariadeného na 22. jún 2005 z dôvodu, že sa v ten deň zúčastní na 2 pojednávaniach na Okresnom súde Michalovce, ktorých termín bol nariadený skôr.

- 27. mája 2005 okresný súd zrušil termín pojednávania nariadeného na 22. jún 2005 z dôvodu ospravedlnenia sa žalovaného a nariadil termín pojednávania na 29. jún 2005,

- 23. júna 2005 sa právna zástupkyňa sťažovateľa ospravedlnila z neúčasti na pojednávani nariadenom na 29. jún 2005 z dôvodu čerpania dovolenky a navrhla, aby bola vypočutá dožiadaným Okresným súdom Michalovce,

- 27. júna 2005 vedľajší účastník oznámil okresnému súdu, že sa pojednávania nariadeného na 29. jún 2005 nemôžu zúčastniť z dôvodu kolízie pojednávania,

- 29. júna 2005 požiadal žalovaný o ospravedlnenie svojej neúčasti na pojednávani a žiadal, aby súd konal v jeho neprítomnosti,

- 29. júna 2005 sa konalo na okresnom súde pojednávanie. Sťažovateľ nebol prítomný, zastupovala ho manželka. Žalovaný nebol prítomný, vedľajší účastník nebol prítomný, svedkyňa nebola prítomná. Bolo odročené na neurčito s tým, že súd požiada Okresný súd Trebišov o výsluch svedkyne [REDACTED],

- 30. júna 2005 Okresný súd Galanta oznámil okresnému súdu, že jeho žiadosti nie je možné vyhovieť, pretože sa spis stále nachádza na Krajskom súde v Trnave,

- 14. júla 2005 okresný súd dožiadaním na Okresnom súde Trebišov žiadal o výsluch svedkyne [REDACTED],

- 9. septembra 2005 Okresný súd Trebišov oznámil, že svedkyňu [REDACTED] predvolal na výsluch, na ktorý sa nedostavila, pričom zásielka bola súdu vrátená ako nevyzdvihnutá v odbornej lehote,

- 22. septembra 2005 požiadal okresný súd o opätovný výsluch svedkyne Okresnom súde Trebišov,

- 4. októbra 2005 požiadal Krajský súd v Bratislave o vrátenie spisu sp. zn. Z – 2 – 44 Cb 685/94, ktorý bol zapožičaný 17. júla 2002,

- 18. októbra 2005 okresný súd oznámil, že spis sp. zn. Z – 2 – 44 Cb 685/94 nie je možné vrátiť, pretože vo veci nie je právoplatne rozhodnuté, keďže rozhodnutie vo veci

závisí od právoplatného rozhodnutia vo veci vedenej na Okresnom súde Galanta pod sp. zn. 9 Cb 174/98,

- 10. novembra 2005 Okresný súd Trebišov zaslal zápisnicu o výsluchu [REDACTED]

- 25. januára 2006 okresný súd žiadal Okresný súd Galanta o zaslanie spisu sp. zn. 9 Cb 174/98,

- 25. januára 2006 okresný súd informoval sťažovateľa, že v prípade, ak spis nebude doručený v lehote do 31. januára 2006, súd preruší konanie až do právoplatného skončenia veci sp. zn. 9 C 174/98, pretože uvedený spis je nevyhnutný pre rozhodnutie sp. zn. 6 C 434/2002,

- 20. marca 2006 okresný súd rozhodol uznesením o prerušení konania do právoplatného skončenia veci sp. zn. 9 Cb 174/98,

- 19. mája 2006 požiadal Krajský súd v Bratislave o vrátenie spisu vo veci sťažovateľa proti žalovanému [REDACTED] a o vrátenie spisu sp. zn. Z – 2 – 44 Cb 685/94,

- 19. mája 2006 okresný súd Krajskému súdu v Bratislave oznámil, že žiadaný spis sp. zn. Z – 2 – 44 Cb 658/94 nemôže poslať, pretože vec ešte nie je skončená, konanie bolo prerušené do skončenia sp. zn. 9 Cb 174/98 na Okresnom súde Galanta,

- 19. septembra 2006 okresný súd žiadal o zapožičanie spisu sp. zn. 9 Cb 174/1998 Okresný súd Galanta,

- 2. októbra 2006 Okresný súd Galanta oznámil, že uvedený spis nie je možné zapožičať, pretože vec ešte nie je právoplatne skončená,

- 2. januára 2007 okresný súd opätovne žiadal o oznámenie, či bolo rozhodnuté vo veci sp. zn. 9 Cb 174/1998, a v súvislosti s tým o zapožičanie spisu,

- 20. februára 2007 okresný súd urgoval oznámenie, či bolo vo veci sp. zn. 9 Cb 174/1998 rozhodnuté, a v súvislosti s tým zapožičanie spisu,

- 1. marca 2007 Okresný súd Galanta oznámil, že konanie sp. zn. 9 Cb 174/1998 ešte nie je skončené,

- 12. júla 2007 okresný súd opakovane žiadal o oznámenie, či vo veci sp. zn. 9 Cb 174/1998 už bolo právoplatne rozhodnuté v súvislosti so zapožičaním spisu,

- 10. septembra 2007 okresný súd urgoval oznámenie o ukončení veci sp. zn. 9 Cb 174/1998 a o zapožičanie spisu na Okresnom súde Galanta,

- 21. septembra 2007 okresný súd oznámil, že celý spisový materiál sa nachádza na Krajskom súde v Trnave,
- 15. októbra 2007 okresný súd oznámil žalobcovi, že pre účely konania zatiaľ nebolo možné zabezpečiť spis sp. zn. 9 Cb 174/1998,
- 14. marca 2008 okresný súd žiadal o oznámenie, či Okresný súd Galanta rozhodol vo veci sp. zn. 9 Cb 174/1998, a v súvislosti s tým o zapožičanie spisu,
- 8. apríla 2008 Okresný súd Galanta oznámil, že spis sp. zn. 9 Cb 174/1998 sa od 20. novembra 2007 nachádza na Krajskom súde v Trnave,
- 3. júla 2008 okresný súd žiadal Okresný súd Galanta v súvislosti so zapožičaním spisu o oznámenie, či bolo vo veci sp. zn. 9 Cb 174/1998 právoplatne rozhodnuté,
- 14. júla 2008 Okresný súd Galanta oznámil, že celý spisový materiál bol predložený 20. novembra 2007 Krajskému súde v Trnave,
- 3. decembra 2008 Krajský súd v Bratislave urgoval okresný súd na vrátenie spisu sp. zn. Z – 2 – 44 Cb 685/94,
- 23. decembra 2008 okresný súd žiadal o oznámenie Okresný súd Galanta, či bolo vo veci 9 Cb 174/1998 právoplatne rozhodnuté,
- 23. decembra 2008 okresný súd oznámil Krajskému súde v Bratislave, že dosiaľ nebolo možné vo veci sp. zn. 6 C 434/2002 rozhodnúť, pričom v tomto spise je pripojený spis sp. zn. Z – 2 – 44 Cb 685/94 a okresný súd musel prerušiť konanie, pretože jeho rozhodnutie je závislé od konania sp. zn. 9 Cb 174/98, kde zatiaľ nebolo rozhodnuté,
- 15. januára 2009 Okresný súd Galanta oznámil, že spis tunajšieho súdu bol zaslaný Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky na rozhodnutie,
- 21. januára 2009 doručil sťažovateľ rozsudok Krajského súdu v Trnave vo veci sp. zn. 9 Cb 174/98 a žiadal okresný súd, aby vo veci konal,
- 26. januára 2009 okresný súd oznámil žalobcovi, že vo veci zatiaľ nie je možné konať, pretože vec bola postúpená na rozhodnutie Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky,
- 5. júna 2009 okresný súd žiadal o oznámenie Okresný súd Galanta, či sa už spis sp. zn. 9 Cb 174/98 vrátil z Najvyššieho súdu Slovenskej republiky,
- 21. januára 2010 Najvyšší súd Slovenskej republiky oznámil sťažovateľovi, že v právnej veci sp. zn. 9 Cb 174/1998 bolo dovolanie žalobcu odmietnuté a v súčasnosti sa uznesenie doručuje účastníkom konania,

- 29. januára 2010 oznámil Okresný súd Galanta, že bude ešte rozhodovať o ďalšej časti návrhu o ušlý zisk, preto konanie nie je skončené v celej časti a spis nie je možné poslať,

- 29. júna 2010 okresný súd opätovne požiadal o informáciu Okresný súd Galanta, či je možné zapožičať spis sp. zn. 9 Cb 174/98,

- 6. júla 2010 Okresný súd Galanta oznámil, že spis sa nachádza na Najvyššom súde Slovenskej republiky, pretože žalobca požiadal o prikázanie veci inému súdu z dôvodu vhodnosti,

- 15. júla 2010 žalobca žiadal okresný súd, aby pokračoval v prerušenom konaní vzhľadom na to, že konanie pred Okresným súdom Galanta bolo právoplatne ukončené,

- 4. augusta 2010 oznámil okresný súd sťažovateľovi, že požiadal Okresný súd Galanta o zapožičanie spisu, avšak spis nebolo možné zapožičať, pretože žalobca požiadal o prikázanie veci inému súdu a spis sa z toho dôvodu nachádza na Najvyššom súde Slovenskej republiky. Okrem toho rozsudok Krajského súdu v Trnave má len čiastočný charakter,

- 9. novembra 2010 okresný súd žiadal Okresný súd Galanta o zapožičanie spisu sp. zn. 9 Cb 174/98, ak bolo vo veci právoplatne rozhodnuté,

- 12. novembra 2010 Okresný súd Galanta oznámil, že nie je možné zapožičať spis sp. zn. 9 Cb 174/98, pretože nie je právoplatne skončený,

- 23. novembra 2010 sa žalovaný ospravedlnil z neúčasti na pojednávaní nariadenom na 6. december 2010, pretože ako sudca krajského súdu v ten deň pojednával,

- 25. novembra 2010 okresný súd odročil pojednávanie nariadené na 6. december 2010 na 12. január 2011,

- 24. novembra 2010 okresný súd požiadal Okresný súd Galanta o zapožičanie spisu sp. zn. 9 Cb 174/98 na krátku lehotu na termín pojednávania,

- 26. novembra 2010 Okresný súd Galanta oznámil, že nie je možné zapožičať spis z dôvodu, že vo veci je nariadený termín pojednávania na 14. január 2011,

- 16. decembra 2010 okresný súd predložil písomné stanovisko Kancelárii verejného ochrancu práv na základe ich žiadosti z 29. novembra 2010,

- 12. januára 2011 sa konalo na okresnom súde pojednávanie. Sťažovateľ nebol prítomný, zastupovala ho manželka, žalovaný nebol prítomný, vedľajší účastník nebol prítomný. Bolo odročené na neurčito,

- 7. apríla 2011 žiadal Krajský súd v Bratislave o vrátenie spisu obratom pre účely možnosti vyjadrenia sa k sťažnosti sťažovateľa pre potreby Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky,

- 7. apríla 2011 okresný súd vrátil zapožičaný spis sp. zn. Z – 2 – 44 Cb 685/1994 Krajskému súdu v Bratislave,

- 29. apríla 2011 okresný súd odpovedal na dožiadanie Kancelárie prezidenta Slovenskej republiky,

- 5. mája 2011 okresný súd uložil sťažovateľovi oznámiť, či bolo rozhodnuté Centrom právnej pomoci o poskytnutí právnej pomoci,

- 25. mája 2011 oznámil sťažovateľ, že okresnému súdu bola Centrom právnej pomoci odoslaná žiadosť o doloženie dokumentácie,

- 7. júna 2011 okresný súd žiadal Okresný súd Galanta o spoluprácu vo veci zapožičania spisu sp. zn. 9 Cb 174/1998,

- 8. júna 2011 centrum právnej pomoci žiadalo o súčinnosť okresný súd,

- 14. júna 2011 oznámil okresný súd Centru právnej pomoci požadované údaje,

- 15. júna 2011 Okresný súd Galanta odpovedal na dožiadanie okresného súdu, že spis sp. zn. 9 Cb 174/1998 nie je možné zapožičať,

- 6. júla 2011 požiadal okresný súd o spoluprácu Krajský súd v Trnave pri vyhotovení aspoň fotokópie časti spisu sp. zn. 9 Cb 174/1998,

- 14. júla 2011 upovedomenie verejného ochrancu práv o výsledkoch vybavenia podnetu,

- 4. augusta 2011 zaslal Krajský súd v Trnave okresnému súdu listinné doklady zo spisu sp. zn. 21 Cob 80/2011,

- 8. septembra 2011 [REDAKOVANÉ] prevzal zastupovanie sťažovateľa,

- 23. septembra 2011 žalovaný oznámil, že právnym zastupovaním poveril [REDAKOVANÉ],

- 7. októbra 2011 sa žalovaný vyjadril vo veci samej a vyjadrenie bolo doručené sťažovateľovi,

- 17. októbra 2011 sa na okresnom súde konalo pojednávanie. Sťažovateľ bol prítomný, žalovaný nebol prítomný. Bolo odročené na neurčito,
- 31. októbra 2011 sa sťažovateľ vyjadril vo veci samej,
- 21. decembra 2011 vyjadrenie vedľajšieho účastníka vo veci samej,
- 6. februára 2012 nariadil okresný súd pojednávanie na 5. marec 2012,
- 14. februára 2012 sa žalovaný vyjadril vo veci samej,
- 5. marca 2012 sa konalo na okresnom súde pojednávanie. Sťažovateľ nebol prítomný, prítomný bol jeho právny zástupca. Žalovaný nebol prítomný, prítomný bol jeho právny zástupca, vedľajší účastník nebol prítomný. Bolo odročené na 27. marec 2012,
- 26. marca 2012 sa žalobca vyjadril k veci samej,
- 26. marca 2012 sa žalovaný vyjadril k tvrdeniam na pojednávaní z 5. marca 2012,
- 27. marca 2012 sa na okresnom súde konalo pojednávanie. Sťažovateľ nebol prítomný. Bol prítomný jeho právny zástupca, žalovaný nebol prítomný, prítomný bol jeho právny zástupca, vedľajší účastník nebol prítomný,
- 3. apríla 2012 okresný súd požiadal o správu Okresný súd Galanta, či vo veci sp. zn. 9 Cb 174/1998 bolo opätovne rozhodnuté,
- 13. apríla Okresný súd Galanta oznámil, že vo veci sp. zn. 9 Cb 174/1998 nebolo zatiaľ rozhodnuté a vo veci je nariadené pojednávanie na 24. apríl 2012,
- 13. júna 2012 okresný súd oznámil účastníkom stav konania s ohľadom na postup Okresného súdu Galanta,
- 9. júla 2012 vyjadrenie vedľajšieho účastníka na výzvu súdu,
- 18. júla 2012 podal žalovaný stanovisko k oznámeniu z 13. júna 2012,
- 3. augusta 2012 sťažovateľ doručil stanovisko k zrušujúcemu uzneseniu Krajského súdu v Trnave,
- 21. septembra 2012 žiadal okresný súd o predloženie daňových priznaní sťažovateľa daňový úrad,
- 3. októbra 2012 zaslal daňový úrad daňové priznania sťažovateľa na okresný súd,
- 17. októbra 2012 vyzval okresný súd sťažovateľa na špecifikáciu svojho nároku,
- 12. marca 2013 sa sťažovateľ vyjadril k výzve súdu na upresnenie svojho nároku,
- 3. mája 2013 okresný súd požiadal Okresný súd Galanta o informáciu o stave konania sp. zn. 9 Cb 174/1998,

- 28. mája 2013 podal žalovaný vyjadrenie vo veci samej a dôkazné návrhy,
- 10. júna 2013 okresný súd rozhodol o odročení pojednávania nariadeného na 12. jún 2013 s tým, že účastníkov upovedomí o novom termíne pojednávania po vyžiadaní správ,
- 10. júna 2013 žiadal vedľajší účastník o ospravedlnenie svojej neúčasti na pojednávani z dôvodu kolízie konaní, pričom súhlasil s konaním pojednávania aj bez svojej účasti,
- 26. júna 2013 okresný súd žiadal Okresné riaditeľstvo Policajného zboru Michalovce (ďalej len „okresné riaditeľstvo“) o informáciu, či je v evidencii motorových vozidiel vozidlo [REDACTED],
- 9. júla 2013 okresné riaditeľstvo odpovedalo, že predmetné vozidlo je vyradené z evidencie vozidiel natrvalo,
- 3. septembra 2013 okresný súd žiadal o informáciu Okresný súd Galanta, či bolo vo veci rozhodnuté,
- 9. septembra 2013 Okresný súd Galanta oznámil, že vo veci nebolo rozhodnuté, keďže nariadené pojednávania bolo zrušené z dôvodu čerpania dovolenky zástupcu sťažovateľ a nový termín je 28. november 2013,
- 12. septembra 2013 podal žalovaný vyjadrenie k veci samej,
- 11. septembra 2013 požiadal právny zástupca sťažovateľa o odročenie pojednávania nariadeného na 2. október 2013 z dôvodu kolízie pojednávani. Žiadal taktiež o ospravedlnenie svojho klienta, ktorý nesúhlasí s vedením pojednávania v neprítomnosti zástupcu,
- 25. septembra 2013 okresný súd rozhodol o zrušení pojednávania nariadeného na 2. október 2013,
- 15. novembra 2013 okresný súd nariadil pojednávania na 4. december 2013,
- 15. novembra 2013 žiadal okresný súd okresné riaditeľstvo o informáciu, či bol žalobca v období 1994 – 2011 držiteľom viacerých nákladných vozidiel,
- 15. novembra 2013 žiadal okresný súd Daňový úrad Košice o podanie správy, za aké vozidlá platil sťažovateľ cestnú daň v období 1994 – 2011,

- 15. novembra 2013 okresný súd žiadal o informáciu Okresný úrad Michalovce, či je evidované, prostredníctvom akých vozidiel vykonával sťažovateľ podnikateľskú činnosť v období 1994 – 2011,
- 26. novembra 2013 okresné riaditeľstvo zaslalo správu o vozidlách, ktorých držiteľom bol sťažovateľ v období 1994 – 2011,
- 29. novembra 2013 žiadal vedľajší účastník o ospravedlnenie z pojednávania nariadeného na 4. december 2013 z dôvodu kolízie termínov a súhlasil s prejednaním veci bez svojej prítomnosti,
- 2. decembra 2013 zaslal Okresný úrad Michalovce informácie zo živnostenského registra okresnému súdu,
- 4. decembra 2013 sa konalo na okresnom súde pojednávanie. Sťažovateľ nebol prítomný, jeho zástupca bol prítomný, žalovaný nebol prítomný, prítomný bol jeho zástupca. Vedľajší účastník nebol prítomný. Okresný súd rozsudkom žalobu zamietol a zaviazal na náhradu trov žalobcu,
- 5. decembra 2013 právny zástupca žalovaného vyčíslil trovy právnych služieb,
- 20. decembra 2013 zaslal daňový úrad okresnému súdu informácie o vozidlách, prostredníctvom ktorých vykonával podnikateľskú činnosť,
- 28. januára 2014 podal žalovaný okresnému súdu odvolanie v časti výroku o trovách konania,
- 29. januára 2014 podal sťažovateľ odvolanie proti rozsudku okresného súdu spojené s námietkou zaujatosti a s návrhom na prikázanie veci inému súdu,
- 30. januára 2014 zaslal okresný súd odvolanie sťažovateľa žalovanému spolu s výzvou na vyjadrenie,
- 14. februára 2014 doručil žalovaný vyjadrenie k odvolaniu sťažovateľa z 27. januára 2014,
- 19. februára 2014 zaslal okresný súd vyjadrenie žalovaného sťažovateľovi,
- 24. februára 2014 predložil okresný súd spis krajskému súdu na rozhodnutie o opravnom prostriedku,
- 25. apríla 2014 vyzval krajský súd sťažovateľa na zaplatenie súdneho poplatku za vznesenie námietky zaujatosti,

- 2. mája 2014 bol spis predložený Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky na rozhodnutie o námietke zaujatosti podanej sťažovateľom,
- 6. mája 2014 Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesením rozhodol, že sudcovia Maximová, Duditš, Čechová a Sopoligová nie sú vylúčení z prejednávania a rozhodnutia veci,
- 6. mája 2014 sa sťažovateľ vyjadril k výzve na zaplatenie súdneho poplatku za podanie námietky zaujatosti,
- 3. júna 2014 krajský súd doručil uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky účastníkom konania,
- 12. novembra 2015 krajský súd účastníkom konania oznámil, že vo veci bude vyhlásené rozhodnutie 18. novembra 2015. Potvrdil rozsudok vo výroku, ktorým bola žaloba zamietnutá, a zrušil rozsudok vo výroku o trovách konania a v tomto rozsahu vec vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie,
- 18. novembra 2015 podanie žalovaného, ktorým si vyčíslil trovy odvolacieho konania,
- 17. decembra 2015 požiadala sudkyňa krajského súdu o predĺženie lehoty na vyhotovenie rozhodnutia. Rozsudok bol doručený účastníkom konania vo februári 2016.

III.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Sťažovateľ sa sťažnosťou domáhal vyslovenia porušenia svojho základného práva zaručeného čl. 48 ods. 2 ústavy a práva zaručeného čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu a krajského súdu v označených konaniach.

Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec prerokovala bez zbytočných prietahov.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch.

Ústavný súd si pri výklade práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o právo na prejednanie veci v primeranej lehote. Z uvedeného dôvodu nemožno v obsahu týchto práv vidieť zásadnú odlišnosť (II. ÚS 55/98, I. ÚS 28/01, I. ÚS 20/02).

Účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov (i práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote) je podľa ustálenej judikatúry ústavného súdu odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia všeobecného súdu. Samotným prerokovaním veci na súde sa právna neistota osoby domáhajúcej sa rozhodnutia neodstraňuje. K stavu právnej istoty dochádza zásadne až právoplatným rozhodnutím súdu alebo iným zákonom predvídaným spôsobom, ktorý znamená nastolenie právnej istoty inak ako právoplatným rozhodnutím súdu (IV. ÚS 220/04, IV. ÚS 365/04).

Základnou povinnosťou súdu a sudcu je preto zabezpečiť taký procesný postup v súdnom konaní, ktorý čo najskôr odstráni stav právnej neistoty, kvôli ktorému sa účastník obrátil na súd so žiadosťou o jeho rozhodnutie.

Pri posudzovaní otázky, či v súdnom konaní došlo k zbytočným priet'ahom v konaní, a tým aj k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, v súlade so svojou doterajšou judikatúrou (IV. ÚS 74/02, III. ÚS 247/03, IV. ÚS 272/04) ústavný súd zohľadnil tri základné kritériá, ktorými sú právna a faktická zložitosť veci, o ktorej súd rozhoduje, správanie účastníka súdneho konania a postup samotného súdu. Za súčasť prvého kritéria ústavný súd považuje aj povahu prerokúvanej veci.

1. Pokiaľ ide o právnu a faktickú zložitosť sporu, v ktorom je sťažovateľ navrhovateľom, ústavný súd konštatuje, že z faktického hľadiska, potreby vykonať rozsiahle

dokazovanie týkajúce sa vzniku škody i jej rozsahu možno vec považovať za zložitejšiu. Právnou zložitou vecí okresný súd ani krajský súd neargumentovali a nevzhladol ju takou ani ústavný súd.

2. Správanie sťažovateľa ako účastníka konania je druhým kritériom pri rozhodovaní o tom, či v súdnom konaní došlo k zbytočným priet'ahom, a tým k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru. Ústavný súd konštatuje, že na dĺžku konania mala vplyv aj skutočnosť, že sťažovateľ v konaní pred okresným súdom aktívne využíval procesné práva podľa Občianskeho súdneho poriadku (podával námietky zaujatosti voči sudcom, opakovane žiadal pridelenie veci inému súdu, žiadal o odročenie nariadených pojednávanií). V dôsledku rozhodovania o týchto úkonov sťažovateľa došlo k predĺženiu konania. Obdobia, počas ktorých o opravných prostriedkoch a námietkach rozhodoval krajský súd, však nemožno pripísať na vrub okresnému súdu.

Na vrub sťažovateľa možno pričítať jeho opakovanú neúčast' na pojednávaniach a oneskorené (až po urgenciách konajúceho sudcu) plnenie výziev na predloženie dôkazov.

3. Napokon ústavný súd hodnotil samotný postup okresného súdu a krajského súdu v napadnutých konaniach.

K napadnutému postupu okresného súdu v konaní sp. zn. 6 C 434/2002

Konanie na tomto súde začalo 4. júna 2002 po postúpení veci z Okresného súdu Michalovce. Konal plynule, v rýchlom slede nariad'oval pojednávania, z dôvodu neprítomnosti účastníkov (striedavo žalovaného i sťažovateľa) však museli byť pojednávania odročované. Od novembra 2004 do marca 2006 (17 mesiacov) okresný súd opakovane žiadal o zapožičanie spisu sp. zn. 9 Cb 174/98 z Okresného súdu Galanta. Od 20. marca 2006 do 12. januára 2011 bolo konanie prerušené z dôvodu potreby oboznámenia sa so spisovým materiálom sp. zn. 9 Cb 174/98 Okresného súdu Galanta.

Od januára 2011 do meritórneho rozhodnutia 4. decembra 2013 postupoval plynule, avšak opäť bez ďalšieho toleroval neprítomnosť účastníkov a opäť neefektívne žiadal

o zapožičanie spisu z Okresného súdu Galanta (6. júla 2011 požiadal o spoluprácu Krajský súd v Trnave „*pri vyhotovení aspoň fotokópie časti spisu 9 Cb 174/1998*“).

Ústavný súd pripomína, že nielen nečinnosť, ale aj nesústredená a neefektívna činnosť štátneho orgánu (všeobecného súdu) môže zapríčiniť porušenie ústavou zaručeného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov, ak činnosť štátneho orgánu nesmerovala k odstráneniu právnej neistoty týkajúcej sa tých práv, kvôli ktorým sa sťažovateľ obrátil na štátny orgán, aby o jeho veci rozhodol (napr. I. ÚS 376/06, III. ÚS 90/07, III. ÚS 109/07). Postup okresného súdu s dôrazom na obdobie zabezpečovania obsahu spisového materiálu z Okresného súdu Galanta, ktorý spôsobil mnohoročné prietahy v konaní, považuje ústavný súd za vysoko neefektívny, porušujúci základné právo účastníka na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov zaručených v čl. 48 ods. 2 ústavy, ako aj práva na prejednanie veci v primeranej lehote zaručeného v čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Vychádzajúc z uvedeného, najmä zistenej neefektívnej činnosti okresného súdu a celkovej dĺžky trvania napadnutého konania 13 rokov, ktorá je z ústavného hľadiska neakceptovateľná, dospel ústavný súd k názoru, že doterajším postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 6 C 434/02 došlo k zbytočným prietahom, a tým aj k porušeniu základného práva sťažovateľa podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Ak ústavný súd pri rozhodovaní o sťažnosti fyzickej osoby alebo právnickej osoby podľa čl. 127 ods. 2 ústavy vysloví, že k porušeniu práva alebo slobody došlo právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom, prípadne nečinnosťou, zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah, prípadne prikáže tomu, kto právo alebo slobodu porušil, aby vo veci konal. Vzhľadom na skutočnosť, že konanie pod uvedenou spisovou značkou bolo v bode 1 výroku právoplatne skončené 8. februára 2016, v bode 3 výroku bolo právoplatne skončené 29. januára 2014, ústavný súd už okresnému súdu neprikázal, aby vo veci konal bez zbytočných prietáhov. Iná je situácia vo vzťahu k bodu 2 výroku rozhodnutia (trovy

konania). V tejto časti konanie dosiaľ nie je právoplatne skončené, preto ústavný súd prikázal okresnému súdu v napadnutom konaní konať bez zbytočných prieťahov.

K napadnutému postupu krajského súdu v konaní sp. zn. 3 Co 107/2014

Konanie pod touto spisovou značkou začalo na krajskom súde 24. februára 2014 a trvalo dva roky. Krajský súd rozhodol vo veci 18. novembra 2015 s tým, že rozsudok po predĺžení lehoty na jeho vypracovanie bol účastníkom doručený vo februári 2016.

Krajský súd dĺžku konania (podľa neho 85 dní) odôvodňoval aj „*opakovanou práceneschopnosťou sudcu*“.

Na tento argument krajského súdu nebolo možné prihliadať. Ústavný súd už v podobných súvislostiach viackrát vyslovil (pozri napr. I. ÚS 23/03 a v ňom citovanú predchádzajúcu judikatúru ústavného súdu), že nedostatočné personálne obsadenie súdu a nadmerné množstvo vecí, v ktorých sa musí zabezpečiť súdne konanie, by mohlo len dočasne ospravedlniť vzniknuté prieťahy, a to len v tom prípade, ak sa na ten účel prijali včas adekvátne opatrenia. Ústava v čl. 48 ods. 2 zaväzuje predovšetkým súdy ako garantov spravodlivosti, aby prijali príslušné opatrenia umožňujúce prerokovanie vecí – a teda vykonanie spravodlivosti – bez zbytočných prieťahov. I keď nie všetky nástroje na vyriešenie tzv. objektívnych okolností sa nachádzajú v dispozičnej sfére vedenia súdu či konajúceho sudcu, nemožno systémové nedostatky v oblasti výkonu spravodlivosti pripisovať na ťarchu účastníkov súdneho konania a mieru ochrany ich práva zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy oslabiť poukázaním na dlhodobu obmedzenú personálnu kapacitu príslušných súdov (pozri napr. I. ÚS 119/03, II. ÚS 733/2014).

Ústavný súd preto konštatuje, že k porušeniu označeného základného práva sťažovateľa došlo aj postupom krajského súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 3 Co 107/2014.

Ústavný súd vzhľadom na to, že v čase rozhodovania o tejto sťažnosti už krajský súd rozhodol, neprichádzalo do úvahy, aby mu prikázal v označenom konaní konať bez zbytočných prieťahov.

IV.

Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadostučinenie.

Podľa § 56 ods. 5 zákona o ústavnom súde ak ústavný súd rozhodne o priznaní primeraného finančného zadostučinenia, orgán, ktorý základné právo alebo slobodu porušil, je povinný ho vyplatiť sťažovateľovi do dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia ústavného súdu.

Sťažovateľ v sťažnosti žiadal priznať primerané finančné zadostučinenie v sume 19 500 €, ktoré odôvodnil tým, že dlhotrvajúce súdne konanie zásadným spôsobom zasahuje do jeho súkromného života, a to najmä dlhotrvajúcim stresom, napätím a neistotou, čo sa odzrkadľuje aj na jeho medziľudských vzťahoch. Sťažovateľ uznáva, že nejde o jednoduchú vec, ale pochybenie žalovaného je zrejmé, preto nie je dôvod na takéto dlhé konanie.

Pri určení primeraného finančného zadostučinenia ústavný súd vychádzal zo zásad spravodlivosti aplikovaných Európskym súdom pre ľudské práva, ktorý spravodlivé finančné zadostučinenie podľa čl. 41 dohovoru priznáva so zreteľom na konkrétne okolnosti prípadu.

Vzhľadom na závery uvedené v predchádzajúcej časti odôvodnenia tohto nálezu, doterajšiu dĺžku konania vedeného okresným súdom i krajským súdom, ako aj na konštatovaný neefektívny postup okresného súdu, berúc do úvahy predmet konania na okresnom súde a krajskom súde a všetky okolnosti daného prípadu, ako aj skutočnosť, že v čase rozhodovania o tejto sťažnosti už vec sťažovateľa bola z v merite vecí právoplatne rozhodnutá považoval ústavný súd priznanie sumy 4 000 € vo vzťahu k okresnému súdu a 500 € vo vzťahu ku krajskému súdu za primerané finančné zadostučinenie podľa § 56 ods. 4 zákona o ústavnom súde.

Ústavný súd napokon rozhodol aj o úhrade trov konania sťažovateľa, ktoré mu vznikli v dôsledku právneho zastúpenia pred ústavným súdom. Právny zástupca sťažovateľa trovy nevyčíslil.

Ústavný súd priznal sťažovateľovi trovy konania. Vychádzal pritom z vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška“).

Ústavný súd priznal sťažovateľovi (§ 36 ods. 2 zákona o ústavnom súde) náhradu trov konania za dva úkony právnej služby vykonané v roku 2015 (príprava a prevzatie veci a písomné vyhotovenie sťažnosti) po 139,83 €. Právny zástupca sťažovateľa má nárok aj nárok na náhradu režijného paušálu 8,39 € za jeden úkon podľa vyhlášky. Náhrada trov konania, ktorú ústavný súd priznal sťažovateľovi, takto predstavuje sumu 296,44 €.

Priznanú úhradu trov právneho zastúpenia je okresný súd v polovici (148,22 €) a v druhej polovici (148,22 €) krajský súd povinný uhradiť na účet právneho zástupcu sťažovateľa (§ 31a zákona o ústavnom súde) v lehote dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

Vzhľadom na čl. 133 ústavy, podľa ktorého proti rozhodnutiu ústavného súdu nie je prípustný opravný prostriedok, toto rozhodnutie nadobúda právoplatnosť dňom jeho doručenia účastníkom konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 7. júla 2016